

Malmö stad
Miljöförvaltningen

KØBENHAVNS KOMMUNE

Bilaga 1

Förslag till Framtida samarbetsformer

Nordiska Storbyars miljøkonferens

11 – 13 november 2007

Miljöförvaltningen i Malmö Stad

Bergsgatan 17
20580 Malmö

Telefon
+4640-34 10 00

Telefax
+4640-30 41 05

Org.nr..212000-1124

E-mail
miljo@malmo.se

www.malmo.se

Teknik- og Miljøforvaltningen Center for Miljø

Kalvebod Brygge 45
Postboks 259
1502 København V

Telefon
33 66 58 00

Telefax
33 66 71 33

EAN-nr. 5798009595959

P nr. 1.003.252.395

E-mail
miljoe@tmf.kk.dk

www.miljoe.kk.dk

1. FORMÅL MED DET NORDISKE STORBY SAMARBEJDE	3
2. ORGANISERING AF SAMARBEJDET	4
2.1. Besluttende organ.....	4
2.2. Opfølgende organ.....	4
2.3. Arbejdsgrupper	4
2.4. Sekretariat	4
2.5. Reglemente	4
2.6. Webbsida.....	5
2.7 Språk	6
2.8 Namn.....	6
3. KONTINUITET.....	6
4. UPPLÄGG AV KONFERENSEN	6
5. NYA SAMARBETSPARTNERS	7
6. BAKGRUND – HISTORIK	7
6.1. Framtidsdiskussion i historisk backspegel.....	7
6.2. Nordens större städer, en översiktlig historik	8
6.3. Nordens länder och städer som aktörer på den internationella scenen – några exempel.....	9
6.3.1. Köpenhamn	9
6.3.2. Stockholm	9
6.3.3. Oslo	9
6.3.4. Helsingfors	10
6.3.5. Reykjavik	10
6.3.6. Göteborg	10
6.3.7. Malmö	10

1. FORMÅL MED DET NORDISKE STORBY SAMARBEJDE

Utiifrån de synpunkter som framördes i samband med de avslutande workshop i samband med konferensen 2006 har Köpenhamn och Malmö tagit fram ett förslag till samarbetet som innebär att det under konferensen beslutas inriktning på samarbetet under en bestämd period.

Hvorfor skal der etableres et samarbejdsforum mellem de nordiske storbyer? Hvilke fælles interesser har de nordiske storbyer, ud over at være store byer i norden, og hvordan adskiller de nordiske storbyer sig fra Europas øvrige storbyer? Og hvilke områder kan der med fordel etableres samarbejder inden for?

Historisk set har der siden midten af det 20'ende århundrede været mere eller mindre formelle og etablerede nordiske samarbejder, i Nordisk Råd, med nu skrinlagte planer om en nordisk union og i forbindelse med samarbejdsprojekter mellem nordiske byer.

Norden har en historisk en fælles historie men har også store forskelle i geografi og størrelse. Ud over fælles historie er der også fællestræk i kultur og samfundsopbygning, der har ført til store ligheder i demokrati- og samfundsopfattelse. Endvidere har de nordiske lande en væsentlig interesse for og prioritering af miljøarbejdet.

De nordiske storbyer afspejler naturligt de lande, de ligger, og de værdier, landene står for. Mulige fællestræk mellem de nordiske storbyer inden for miljøområdet kan blandt andet være:

- Tilgangen til borgerdialog og borgerinddragelse
- Bæredygtig byudvikling, med plads til alle
- Interessen for og prioritering af miljøarbejdet, inden for eksempelvis luft, vand, støj og affald
- Adgang til og nærhed til naturområder

Et fortsat samarbejde mellem de nordiske storbyer, med de fælles værdier og træk, der er til stede, kan medvirke til en stærkere markering på det europæiske og det internationale plan, når en gruppe lande og/eller byer står sammen.

Naturlige samarbejdsområder for de nordiske storbyer vil derfor kunne være områderne:

- Metoder og værktøjer til borgerdialog og borger inddragelse
- Bæredygtig byudvikling, med fokus på byomdannelse
- Klimastrategi med fokus på trafik, drivmidler, el og varmekonsumtion
- Monitering af miljøindikatorer samt opstille tiltag til at sikre forbedringer på problemområder

Ett växande EU medför troligtvis ett ökat fokus på Europas olika regioner. Denna aspekt bör beaktas inom ramen för det fortsatta samarbetet.

I samband med direktörmötet den 18 juni 2007 framkom det att det även kan finnas gemensamma "problemområden" för Nordens storstäder. Detta kan t ex vara avsaknaden av lagstiftning/direktiv som möjliggör/försvårar utbyggnaden av den hållbara staden. Samarbetet möjliggör att identifiera dessa områden och skapa en möjlighet för berörda politiker att lyfta dessa "problem" för att gemensamt försöka möjliggöra en förändring.

For at sikre et fortsat fokus på udbyttet af det nordiske storbysamarbejde foreslås det, at samarbejdet fremover udformes som et konkret samarbejde om aftalte og definerede projekter med en på forhånd fastlagt samarbejdsperiode, eksempelvis 2-3 år. Før afslutningen af en projektperiode skal der aftales

et nyt projektforsløb for at samarbejdet fortsætter, hvis ikke en nyt projektforsløb aftales ophører samarbejdet principielt med den afsluttede konference for projektforsløbet.

Der er ud fra denne moden opstillet et udkast til et samarbejdsprojekt for årene 2008 og 2009, afsluttende med konferencen i høsten 2009. Forlaget er beskrevet særskilt.

2. ORGANISERING AF SAMARBEJDET

2.1. Besluttende organ

För att få ett bättre beslutande organ inom NSB och för att öka kontinuiteten i arbetet så bör en politisk styrgrupp utses. Denna består lämpligen av ordförande och den högsta tjänstemannen för respektive stads miljökontor. På konferensen 2006 framfördes önskemål om ett ökat politiskt inflytande över arbetet inom NSB vilket skapas genom denna utformning av en politisk styrgrupp.

Den politiske styregruppe mødes hvert på konference og fastlægger det kommende års arbejde samt træffer beslutning vedrørende det følgende års konference. Endvidere er det den politiske styregruppe, der træffer beslutning om nye samarbejdsprojekter.

2.2. Opfølgende organ

Direktørsmødet i våren er projektstyregruppe med ansvar for den daglige drift i de deltagende byer og er samtidigt det opfølgende organ, der dels følger op på statusrapporter for arbejdet i det besluttede samarbejdsprojekt, dels træffer beslutning om oplæg til høstens konference, herunder emner til den politiske styregruppe.

2.3. Arbejdsgrupper

Under de besluttede samarbejdsprojekter kan der nedsættes arbejdsgrupper til at gennemføre besluttede aktiviteter. Det er formelt den politiske styregruppe, der træffer beslutning om nedsættelse af arbejdsgrupper, men på direktørsmødet kan der træffes beslutning om nedsættelse af adhoc grupper til at følge op på besluttede ekstra initiativer. Adhoc grupperne kan efterfølgende af den politiske styregruppe ændres til arbejdsgrupper.

2.4. Sekretariat

För att kunna administrera såväl en eventuell hemsida som konferens och gemensamma projekt behövs ett sekretariat skapas. Lämpligen så flyttas sekretariatet runt mellan städerna genom att den stad som arrangerar konferensen också ansvarar för sekretariatet. På så vis bedöms det i nuläget inte behöva tas ut några avgifter för att driva kansliet. Denna kostnad får var och en av städerna stå för i samband med att de ansvarar för konferensen. Detta kräver dock en bättre framförhållning med avseende på vilken stad som skall arrangera kommande års konferenser.

2.5. Reglemente

I samband med direktörmötet i Köpenhamn den 18 juni 2007 beslutades att Malmö och Köpenhamn skall ta fram ett förslag till reglemente. Förslaget kommer att utgöra en del av det beslutsunderlag som skickas ut i oktober inför konferensen 2007. Reglementet kommer att utgöra en sammanställning av de förslag till beslut som finns beskrivna i utkastet till dagordnings till den politiska styrgruppens möte den 13 november 2007. Utöver detta kommer även det föreslås hur förslag till beslutspunkter skall lyftas till det politiska styrgruppsmötet under konferensen. Det förslag till beslut som togs fram i samband med direktörmötet i Köpenhamn vara att inga punkter får lyftas till mötet om de inte först har godkänts av stadens beslutande politiker d v s den politiker som sitter med i den politiska

styrgruppen. Avsteg från detta förslag kan dock ske om den politiska styrgruppen i samband med en konferens utser en grupp som skall arbeta fram ett förslag. Till den 14 september bör varje stad framföra synpunkter när det gäller vad som bör ingå i reglementet.

2.6. Webbsida

För att sikra en utadvänd profil och ett medie omkring konferenserna öppnades en hemsida. I samband med konferensen 2006 och 2007 så har hemsidan kopplats till den arrangerande stadens hemsida. Från Malmö stads webbsida så kommer det finnas länkar från konferenssidan för NSB till konferensmaterial 2006. Det skulle vara möjligt att varje stad byggde upp sin del NSB sida och därefter kopplades sidorna ihop via länkar. Det bör dock anses vara smidigare att ha en gemensam sida som dessutom fungerar som NSB:s gemensamma ansikte utåt.

Den gemensamma webbsidan bör läggas ut på ett kommersiellt webbhotell. Initialt medför detta en engångskostnad att bygga upp sidan. Denna kostnad bör fördelas förslagsvis på de sju städerna som deltar i NSB. Vidare kommer den årliga driften av sidan att behöva fördelas mellan städerna. För att minska administrationen bör den stad som är värd för konferensen även stå för denna kostnad under innevarande år.

Då webbsidan i huvudsak kommer vara en plats för kommunikation av material inför konferensen så bör det inledningsvis räcka med att alternativ 2 nedan antas. På längre sikt finns dock en rad fördelar med att skapa en gemensam webbsida för samarbetet.

Alternativ 1

Samtliga deltagande städer bygger upp en webbsida på sin egen stads webbsida. Materialet standardiseras så att det finns en likhet i uppbyggnaden mellan webbsidorna. Materialet och länkarna kontrolleras av värdstaden för konferensen.

Alternativ 2

Gemensam webbsida:

Framtagande av grafisk profil: ca 5 000 – 10 000 skr

Framtagande av mall för hemsida: ca 25 000 skr

Licens för programvara: ca 5 000 skr

(förutsätter samma program som Malmö anv.)

Hyra av webbhotell: cca 500 skr/år

Årsavgift: ca 95 skr/år

Ansvarig stad för hemsida: Värdstaden för konferensen.

Fördelar/Nackdelar med alternativen

Fördelen med alternativ 1 är att varje stad bygger upp hemsidan i den webbstruktur som redan finns. De program som används inom staden är väl kända av användarna. Nackdelen är att samarbetet kommer att sakna en gemensam hemsida och att materialet på denna sida uppdateras vart 7:e år i samband med att staden arrangerar konferensen.

Fördelen med alternativ 2 är att samarbetet får en gemensam hemsida som syns utåt. Nackdelen är dock att det program som används för att skapa hemsida eventuellt inte kommer vara ett program som staden använder i det vardagliga arbetet. Detta kan medföra att det är en stad som skall arrangera konferensen d v s vart 7:e år så skall man uppdatera sin kunskaper om programmet. I nuläget saknas även en struktur för sida. Malmö och Köpenhamns förslag är att beslut om en gemensam hemsida avvaktas till 2009 och fram till dess följer man alternativ 1.

2.7 Språk

I samband med tidigare konferenser har frågan om vilket språk som skall användas i samarbetet lyfts. Under t ex konferensen 2006 så var det inledningsvis ”nordiska” som användes medan konferensen i stort sett avslutades på engelska. Under konferensen 2007 bör beslut fattas om vilket språk som framöver skall användas och varför. För att skapa ett beslutsunderlag så ombeds varje stad att inkomma med förslag på språk och en motivering. Framförda synpunkter kommer därefter att ingå i det beslutsunderlag som Malmö och Köpenhamn tar fram till konferensen 2007.

2.8 Namn

Samtliga sju städer använder i viss mån olika namn på samarbetet. I samband med att beslut om en annan utformning av det gemensamma arbetet bör ett gemensamt namn för samarbetet beslutas. Då detta förslag bl a lyfter fram tanken att presentera samarbetet mellan de sju nordiska städerna i samband med FN:s klimatkonferens 2009 så kan det vara lämpligt att ha ett engelskt namn på samarbetet oberoende vilka språk som används inom samarbetet. Varje stad ombeds att till den 14 september lämna förslag till Malmö/Köpenhamn på gemensamt namn på samarbetet.

3. KONTINUITET

För att skapa en bättre kontinuitet i samarbetet mellan städerna inom NSB så föreslås att varje stad medverkar i arrangemanget under en treårsperiod. Första året är året innan staden är värdstad för konferensen. År två är det år staden står för arrangemanget och år tre är året efter värdåret. Detta medför att det måste fattas beslut på konferensen om vilka städer som skall vara arrangörer under projekttiden d v s fram till t om 2010. Den som är ansvarig för ”kansliet” behöver således utses i samband med konferensen två år innan staden är värd.

Om detta upplägg använts redan 2006 skulle det inneburet följande om Oslo är den arrangerande staden 2008 och Köpenhamn 2009 med anledning av att klimatkonferensen är förlagd till Köpenhamn 2009:

	2006	2007	2008	2009	2010
Indkommande by	Malmö	Oslo/ Göteborg	Köpenhamn	Oslo/ Göteborg	
Arrangerande by	Köpenhamn	Malmö	Oslo/ Göteborg	Köpenhamn	Oslo/ Göteborg
Utgående by (uppföljning)		Köpenhamn	Malmö	Oslo/ Göteborg	Köpenhamn

Upplägget innebär att en stad inte är fullt aktiv året före och efter värdåret utan fungerar mer som en säkerhet för kontinuiteten i arbete och som stöd och hjälp till värdstaden.

Der foreslås, at konferencen i 2009 afholdes i København i oktober-november måned som en nordisk for-konference til den globale klimakonference i december 2009 i København.

4. UPPLÄGG AV KONFERENSEN

För att skapa en så vital konferens som möjligt och samtidigt skapar utrymme för nätverkande mellan städerna är det viktigt att konferensen även fortsättningsvis omfattar tre dagar varav den ena dagen förläggs på en helg och att en fest arrangeras andra dagen.

Den inledande dagen bör präglas av lättare information men som samtidigt har en koppling till den röda tråden genom konferensen. Dag två bör innehålla redovisning av projekt samt präglas av föredrag som för arbetet inom ramen för NSB framåt. Det bör även under dag två ges utrymme för såväl ”fria aktiviteter” som aktiviteter som är nätverksskapande som visar den arrangerande stadens anda och de insatser som staden gjort för att förbättra miljön. Den avslutande dagen bör präglas av styrgruppens möte. Parallellt med detta bör läggas någon lämplig aktivitet för övriga deltagare. Efter lunch avslutas konferensen med en kort dragning av vad styrgruppen fattat för beslut om för det fortsatta arbetet. Senast två veckor efter konferensen skall den arrangerande staden skicka ut ett beslutsprotokoll från styrgruppsmötet.

5. NYA SAMARBETSPARTNERS

Det finns en rad olika samarbetspartners som skulle kunna vara aktuella. Samarbetet skulle t ex kunna utökas med fler städer inom Norden, inom norra Europa eller så skulle vi kunna upprätta en dialog med andra större städer i världen. Ett utökat samarbete kan enbart i begränsad omfattning beslutas av de politiker som deltar på konferensen. Högst troligt kommer beslut att behöva fattas centralt av varje stad om denna typ av samarbete skall utvidgas.

Detta förslag till ”Framtida samarbetsformer” omfattar ingen utvidgning av samarbetspartners inom ramen för Nordens Storbyar. Fokus har istället lagts på nya samarbetsformer mellan de sju berörda städerna.

6. BAKGRUND – HISTORIK

6.1. Framtidsdiskussion i historisk backspegel

Nordens 7 största städer har inte tidigare uppträtt som en enad part utåt i större sammanhang, men frågan kan kanske ställas om inte tiden är mogen för detta, att fördjupa samarbetet, att ta steget från ett forum för huvudsakligen ömsesidig information till ett forum med större inslag av gemensamma aktiviteter. Samarbete mellan städer och storstadsregioner kan t.ex. vara ett sätt att lämna bidrag inom arbetet mot klimatförändringar. Det kan t ex nämnas att i USA samarbetar ett stort antal storstäder i klimatarbetet efter initiativ från bl. a. Seattle.

Utan att vara alltför chauvinistisk kanske man vågar påstå att de nordiska länderna och de 7 större nordiska städerna har en stolt historia vad gäller arbete med miljö och hållbar utveckling. I vissa fall har man varit världsledande eller åtminstone ledande regionalt och i Europa. Detta skulle man kunna låta sig inspireras av i kommande storstadsarbete. Nordens större städer kan tillsammans bidra till att föra detta arv vidare.

I diskussionen om samarbetets framtid kan det vara bra att göra ett avstamp i det förflutna och påminna sig några utvecklingsdrag vad gäller det nordiska storstadssamarbetets hittillsvarande historia och även några särdrag vad gäller ländernas och städernas tidigare insatser för miljön.

Nedan lämnas därför först en sammanfattning av samarbetets historia. Det bör poängteras att den grundas på intervjuer med enskilda personer och bara ett begränsat sök i arkiv. Den gör inte anspråk på att vara fullständig. Därefter lämnas information om några av de mer välkända insatser de nordiska länderna och större städerna, framför allt huvudstäderna, deltagit i. Inte heller denna förteckning gör anspråk på att vara annat än exempel

6.2. Nordens större städer, en översiktlig historik

Fas 1. 1970-tal till mitten av 1980-talet.

Det har varit svårt att spåra ursprunget till samarbetet men intervjuer tyder på att det kan ha haft sina rötter i sjuttioalet och att det ursprungligen främst var ett politiskt initiativ. Ömsesidig information om gemensamma frågor var viktigt och hälsoskydd, smittskydd och livsmedel viktiga teman.

Fas 2. Mitten av 1980-tal och framåt.

Ömsesidig information, även med sociala inslag, fortsatte att vara viktiga. Miljöskyddsfrågor fick emellertid allt större betydelse, beroende på att städernas ansvar för miljötillsyn växte. Som exempel kan nämnas att förändringar i lagstiftningen gav de svenska kommunerna möjlighet att ta över stora delar av miljötillsynen från de regionala myndigheterna. Parallellt fanns ett fortsatt intresse för hälsoskydd och livsmedel. Alla städer har dock inte tillsyn över livsmedel.

Det är svårt att värdera om de nordiska ländernas relationer till EU har haft betydelse för samarbetet inom Nordens större städer. Inom EU bedrivs ett intensivt miljösamarbete regionalt och mellan städer men, samarbete sker också med länder utanför EU. Danmark blev medlem i EU redan 1973 då unionen utvidgades första gången, Sverige och Finland anslöt sig år 1995.

Fas 3. Början på 2000- talet

Indikatorarbete tillkommer och kan ses i storbymötenas dagordningar från Oslomötet 2002. 11 indikatorer togs fram och redovisades i rapporter, först alla 11, därefter gruppvis. Information och erfarenhetsutbyte fortsatte att dominera storbymötena men indikatorarbetet intensifierade arbetet, bl. a. eftersom en arbetsgrupp träffades regelbundet också mellan mötena. Chefsmötena började också äga rum, som förberedelse inför storbymötena.

Fas 4. Här är vi nu!

Ska arbetet förändras ytterligare? Är t.ex. klimatproblematiken och globaliseringen av miljöfrågorna ett skäl till detta?

Bakgrund - Fakta

En djupdykning i arkiven ger vid handen att värdskapet mellan städerna med vissa undantag har växlat enligt följande ordning, åtminstone från 1989 då Oslo var värd: Oslo, Reykjavik, Stockholm, Köpenhamn, Helsingfors, Malmö, Göteborg, Oslo o.s.v. Ett undantag var året 2000 då Malmö och Köpenhamn delade på värdskapet till följd av Öresundsbronns tillkomst.

Eftersom protokoll inte alltid förts är det svårt att med säkerhet se i arkiven vilka tema som avhandlats under åren. Ett försök att från program, programutkast m.m. rekonstruera något av vad som avhandlats redovisas dock i tabellen nedan. I hög grad förefaller temat ha bestämts av värdstaden, som dock ibland lämnat punkter öppna för de gästande städerna att själva få bestämma. Innehållet har ofta präglats av tidens aktuella frågor.

År	Stad	Tema
1994	Malmö	Miljöskuld/miljökapital. EU. Agenda 21. Allergi. Livsmedel. Miljömedicin. Epidemiologi.
1995	Göteborg	Ett miljöanpassat VM i friidrott. Agenda 21. Grön ekonomi. Astma/allergi. Göteborgs energi.
1996	Oslo	Hälsopåverkan av miljöfaktorer. Miljö, hälsa och prioriteringar. Övervakning av miljö och livsmedel m.m.
1997	Reykjavik	Tobak, egenkontroll, livsmedel, dricksvatten m.m.
1998	Stockholm	Agenda 21, trafikmiljö, upphandling, markföreningar,

År	Stad	Tema
		livsmedel och folkhälsa
1999	Helsingfors	Gästande städer inbjöds att förslå teman
2000	Köpenhamn/Malmö	Öresundsregionen. Hamnar och miljö. Avfall. Stadsmiljö. Livsmedel
2001	Göteborg	EU och miljön. Närmiljöfrågor. Hamnar och miljö. Förorenad mark. Livsmedel. Miljöövervakning.
2002	Oslo	Hälso- och miljöindikatorer. Storstadshälsa. Agenda 21. Livsmedel. Miljöövervakning.
2003	Reykjavik	Indikatorer. Hållbar utveckling på Island. Alternativ energi. Agenda 21. "Största miljöproblemen". Livsmedel. Innemiljö.
2004	Stockholm	Trafikens miljöverkan, indikatorer, livsmedel m.m.
2005	Helsingfors	Miljörisker och luftkvalitet. Miljökonsekvenser av stora projekt. Indikatorer. Livsmedel.
2006	Köpenhamn	Klimatförändringar. Indikatorer. Alternativ energi. Transportplanering. Stadsplanering. Beteendeförändringar.
2007	Malmö	Klimatförändringar. Indikatorer. Gröna frågor. Citytunneln. Nya arbetsformer.

6.3. Nordens länder och städer som aktörer på den internationella scenen – några exempel

6.3.1. Köpenhamn

Köpenhamn är något av ett europeiskt centrum vad gäller miljöfrågor och hållbar utveckling. Det är ingen tillfällighet att Köpenhamn sedan 1994 är säte för EU:s miljöagentur, EEA. Denna organisation arbetar bland annat med analyser och rapporter om miljötillståndet i Europa. EEA är den viktigaste informationskällan för dem som utvecklar och utvärderar europeisk och nationell miljöpolitik. Köpenhamns kommun har också i samarbete med en rad organisationer och företag tagit initiativ till "Köpenhamn Europas Miljöhuvudstad. Målet är att marknadsföra Köpenhamn och Öresundsregionen som Europas miljöhuvudstad samt att verka för ökad kännedom om miljöbaserade satsningar.

6.3.2. Stockholm

Sverige tog initiativ till en FN-konferens kring miljöfrågor som genomfördes i Stockholm 1972. Detta var den första av de stora internationella miljökonferenserna som skulle följas av konferenserna i Rio de Janeiro och Johannesburg. Stockholm har en lång tradition av ett systematiskt miljöarbete. Vattenvårdsarbetet är ett påtagligt exempel där lyckade satsningar bl.a. lett till att flera strandbad har öppnats i de centrala delarna av staden. Sedan 1995 arbetar Stockholm aktivt för att minska utsläppen av växthusgaser. Stadens mål innebär att Stockholm i princip kommer att vara fossilbränslefritt år 2050. Stockholm var också tidigt ute med en satsning på miljöbilar och arbetar idag nära bilbolagen t ex genom teknikupphandlingar, och med industripartners för att nå marknadsgenomslag för miljöbilar både i Stockholm och internationellt. Staden koordinerar sedan mer än 10 år samarbeten om miljöbilar med städer runt om i Europa, nu även i Kina och Brasilien.

6.3.3. Oslo

Oslo har vakt anerkjennelse med å bli tildelt prisen som Europas bærekraftige by 2003. Prisen "The European Sustainable City Award" deles ut av organisasjonen The European Sustainable City and

Towns Campaign. Organisasjonen omfatter ca 1200 byer som har det til felles at de har undertegnet Aalborg-charteret som forplikter medlemmene til å arbeide for bærekraftig utvikling. Bærekraftsprisen ikke er en ren miljøpris, men en pris der miljø er et viktig element i tillegg til økonomi og sosiale forhold. Prisen som Europas bærekraftige by er, i storbyklassen, tidligere tildelt den Haag, Stockholm og Munchen.

6.3.4. Helsingfors

Länderna i Östersjöområdet är överens om att de behöver samarbeta för att skydda miljön i det gemensamma innanhavet. Målet är att återställa miljön i Östersjöområdet och bevara dess ekologiska balans. Helsingforskommissionen (HELCOM) möts en gång per år och beslutar om rekommendationer. Frågorna förbereds i arbetsgruppen (Heads of Delegation) samt i expertkommittéer. Kommissionen har ett fristående sekretariat, som är placerat i Helsingfors.

Helsingforskonventionen är en regional miljöskyddskonvention för Östersjöområdet, inklusive Kattegatt. Länderna i Östersjöområdet (Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Polen, Sverige, Tyskland och Ryska Federationen) samt EU som organisation är parter. Till konventionen hör bilagor med regler om farliga ämnen, kriterier för bästa miljöpraxis och bästa tillgängliga teknik, åtgärder mot föroreningar från landbaserade källor, föroreningar från fartyg, föroreningar från havsbaserad utvinning samt beredskap vid olyckor.

6.3.5. Reykjavik

Vid en jämförelse mellan de nordiska städerna har det visat sig att Reykjavik är den stad som har lägst utsläpp av koldioxid per invånare, ca 2 ton per invånare och år. Detta torde vara mycket låga värden också vid en större internationell jämförelse. För fjärrvärme utnyttjas 100 % förnybar energi i form av geotermisk energi och till elproduktion utnyttjas vattenkraft. Reykjavik är också världsledande vad gäller vätgas. Inom projektet ECTOS, Ecological City Transport System, har t ex uppförts världens första vätgaspåfyllningsstation.

6.3.6. Göteborg

Göteborg blev 2007 ordförande i Eurocities miljöforum. Frågor som Göteborg vill fokusera på som ordförande är klimatförändringarna samt luftkvalitet och hälsa.

I Göteborg pågår ett målmedvetet arbete för att minska biltrafiken och öka det kollektiva resandet. Exempel på det är införande av miljözon, övergång till gasdrivna sopbilar med elhydraulik och offensiv marknadsföring av miljöfordon. En rad olika aktiviteter görs för att förändra resvanor och godstransporter hos både privatpersoner och företag.

Genom trafikkontoret deltar Göteborg tillsammans med tolv andra städer kring Östersjön i EU-projektet BUSTRIP, med målet att åstadkomma hållbara transporter i städerna.

6.3.7. Malmö

Malmö har blivit internationellt känd för satsningar inom området ekologiskt hållbar stadsutveckling. Energi- och miljöatsningarna i de nya bostadsområdena i Västra Hamnen (100 % lokal och förnybar energi) är de mest kända med besökare från hela världen. Andra satsningar är ekologiska anpassningar inom befintlig bebyggelse såsom Augustenborg. Citytunneln genom Malmö med anknytning till Öresundsbron och till regionalt järnvägsnät är en stor kollektivtrafiksatsning